EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

SL **ECB-PUBLIC**

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 28. septembra 2015

o predlogu zakona o trgu finančnih instrumentov

(CON/2015/34)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je dne 29. julija 2015 prejela zahtevo slovenskega Ministrstva za finance za mnenje o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu finančnih instrumentov[1] (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter iz tretje, pete in šeste alineje člena 2(1) Odločbe Sveta 98/415/ES[2], saj se predlog zakona nanaša na Banko Slovenije, poravnalne sisteme in pravila v zvezi s finančnimi institucijami, kolikor pomembno vplivajo na stabilnost finančnih institucij in trgov. V zvezi z elementi predloga zakona, katerih izključni namen je prenos prava Unije, izhaja pristojnost ECB, da poda mnenje, iz člena 25.1 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Namen predloga zakona

1.1 Predlog zakona prenaša v slovensko pravo nekatere določbe več direktiv Unije s finančnega področja[3] in prilagaja slovensko zakonodajo nekaterim uredbam Unije s finančnega področja[4].

---

1 Zakon o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 108/10 – uradno prečiščeno besedilo, 78/11, 55/12, 105/12 – ZBan-1J in 63/13 – ZS-K).

2 Odločba Sveta 98/415/ES z dne 29. junija 1998 o posvetovanju nacionalnih organov z Evropsko centralno banko glede osnutkov pravnih predpisov (UL L 189, 3.7.1998, str. 42).

3 Te direktive Unije so: 1) Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338), kar zadeva investicijska podjetja (v glavnem zato, da se popravijo sklicevanja na slovenski Zakon o bančništvu, ki izvaja navedeno direktivo, in na katerega se Zakon o trgu finančnih instrumentov sklicuje); 2) Direktiva 2013/50/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o spremembi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na organiziranem trgu, Direktive 2003/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta o prospektu, ki se objavi ob javni ponudbi ali sprejemu vrednostnih papirjev v trgovanje, ter Direktive Komisije 2007/14/ES o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Direktive 2004/109/ES (UL L 294, 6.11.2013, str. 13); in 3) Direktiva 2014/51/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi direktiv 2003/71/ES in 2009/138/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009, (EU) št. 1094/2010 in (EU) št. 1095/2010 glede pristojnosti Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine) ter Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) (UL L 153, 22.5.2014, str. 1), v obsegu, v katerem se spremembe nanašajo na spremembe, ki jih ta uvaja v Direktivo 2003/71/ES, zlasti v zvezi z obveznostjo nacionalnega nadzornika finančnih trgov, da prenese končne informacije o prospektih organu ESMA.

4 Ti uredbi Unije sta: 1) Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1) v zvezi z investicijskimi podjetji/storitvami; in 2) Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnav vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih

1.2 V zvezi z Banko Slovenije se opaža, da predlog zakona odpravlja določbe, ki urejajo pristojnosti Agencije za trg vrednostnih papirjev in Banke Slovenije za nadzor nad centralno depotno družbo. Te pristojnosti bodo urejene v ločenem pravnem aktu o izvajanju uredbe o centralnih depotnih družbah.

1.3 Predlog zakona spreminja Zakon o trgu finančnih instrumentov tudi z namenom, da se: (i) odpravijo nedoslednosti glede stečaja borznoposredniških družb, (ii) spremenijo nekateri pogoji za ustanovitev malih borznoposredniških družb, (iii) spremenijo določbe o odgovornosti za točnost informacij, vsebovanih v prospektih, (iv) opredelijo pogoji za umik dolžniških instrumentov iz trgovanja na organiziranem trgu, (v) dopolnijo določbe o opravljanju investicijskih storitev po naročilu druge borznoposredniške družbe, (vi) uvedejo spremembe v zvezi z borzo in borznim trgom z namenom jasnejše ureditve glede smiselne uporabe nekaterih določb Zakona o bančništvu, (vii) uredi sodelovanje med Agencijo za trg vrednostnih papirjev in drugimi pristojnimi organi za finančne trge iz tretjih držav ter (viii) uskladijo nekatere določbe Zakona o trgu finančnih instrumentov z drugimi nacionalnimi zakoni.

1.4 95. člen predloga zakona popravlja nekatere nedoslednosti v določbah slovenskega zakona, s katerimi se prenaša Direktiva 98/26/ES[5] (direktiva o dokončnosti poravnave), zlasti v zvezi z izvajanjem člena 3 direktive o dokončnosti poravnave. Te nedoslednosti se nanašajo na 450.a člen sedanjega Zakona o trgu finančnih instrumentov, ki ureja dokončnost nalogov za poravnavo, vnesenih v sistem poravnave vrednostnih papirjev, v primeru insolventnosti udeleženca sistema (ali drugega postopka ali ukrepa pristojnega organa Republike Slovenije ali katere koli druge države zoper udeleženca poravnalnega sistema, ki izključuje ali omejuje izvršitev nalogov tega udeleženca, kakor je navedeno v 450. členu, v nadaljnjem besedilu: postopek zaradi insolventnosti). 450.a člen, kakor je spremenjen s 95. členom predloga zakona, zdaj zlasti jasno razlikuje med uporabo pojmov „vstop“ in „vnos“ z namenom razlikovanja med „*trenutkom vstopa naloga za poravnavo v sistem*“ (ki ga je treba opredeliti v pravilih sistema, kakor zahtevajo člena 39(2) in 48(8) uredbe o centralnih depotnih družbah ter člen 3 direktive o dokončnosti poravnave) in „*pošiljanjem*“ naloga za poravnavo s strani udeleženca sistema. Poleg tega 95. člen predloga zakona popravlja sklicevanje na časovni okvir, v katerem se mora izvršiti nalog za poravnavo, če je vstopil v sistem po začetku postopka zaradi insolventnosti zoper udeleženca, da je izvršitev veljavna, kar se razume kot pravno izvršljiva in zavezujoča za tretje osebe. 450.a člen zdaj določa, da je nalog za poravnavo, ki je vstopil v sistem po začetku takšnega postopka, veljaven, če se izvrši v sistemu *še isti dan*. Nadaljnji popravek pojasnjuje, da mora biti *upravljavec sistema* sposoben dokazati, da ob nastopu nepreklicnosti naloga za poravnavo ni vedel in ni mogel vedeti za začetek postopka zaradi insolventnosti zoper udeleženca. Končno, zgoraj navedene nedoslednosti so odpravljene v preoblikovani 2. točki prvega odstavka 450.b člena, ki ureja učinke postopka zaradi insolventnosti zoper udeleženca poravnalnega sistema na veljavnost pravic iz zavarovanja na premoženju, ki se zagotovi v zvezi s sistemom.

---

depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 (UL L 257, 28.8.2014, str. 1) (uredba o centralnih depotnih družbah).

5 Direktiva 98/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 1998 o dokončnosti poravnave pri plačilih in sistemih poravnave vrednostnih papirjev (UL L 166, 11.6.1998, str. 45).

2. Pripombe

2.1 ECB se je seznanila s predlogom zakona.

2.2 ECB pozdravlja dejstvo, da 95. in 96. člen predloga zakona odpravljata prejšnje pomanjkljivosti v besedilu 450.a in 450.b člena sedanjega Zakona o trgu finančnih instrumentov, s katerima se izvaja direktiva o dokončnosti poravnave. V zvezi s tem je treba izpostaviti, da bi bilo treba sklicevanje na izvršitev naloga za poravnavo isti „*dan*“ v spremenjenem drugem odstavku 450.a člena nadomestiti s sklicevanjem na „*delovni dan, kot ga določajo pravila sistema*“, da se odpravi vsaka negotovost glede statusa nočnih poravnalnih storitev[6].

To mnenje bo objavljeno na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 28. septembra 2015

[podpis]

Predsednik ECB

Mario DRAGHI

6 Glej oddelek 6.1.3 obrazložitvenega memoranduma k predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 98/26/ES o dokončnosti poravnave pri plačilih in sistemih poravnave vrednostnih papirjev in Direktive 2002/47/ES o dogovorih o finančnem zavarovanju glede povezanih sistemov in kreditnih zahtevkov (COM(2008)213 konč.).